

BLOC 1: EL LLENGUATGE VISUAL

1.1.INTRODUCCIÓ AI LLENGUATGE PLÀSTIC I VISUAL

CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS	AVALUACIÓ
1-La percepció visual. Característiques visuals de l'espai. L'observació. Principis perceptius 2-La comunicació visual: emissor, missatge, receptor. 3-Elements del llenguatge plàstic i visual: formes, colors, textures 4-Diferents mitjans i maneres d'expressió visual: pintura, escultura, fotografia, còmic, dibuix... 5-Diferents llenguatges expressius: música, dansa, teatre, cinema...	1-Observació d'objectes i escenes de l'entorn i descripció de la seva forma i contingut. 2-Comparació d'imatges (fotografies, il·lustracions del llibre...): forma principal; forma i fons en una composició. 3-Confecció d'un arxiu d'imatges amb diversos efectes visuals i diferents tipus de llenguatge visual.	1-Apreciació de les característiques visuals de les formes i de la funció de les imatges en la nostra societat. 2-Valoració de la importància que tenen els principis perceptius en un missatge visual. 3-Interacció entre diferents llenguatges	1-Reconèixer, en imatges seleccionades, diferents principis perceptius sobre les característiques de l'espai. 2-Diferenciar entre forma i fons en diverses reproduccions artístiques i en fotografies de premsa. 3-Descriure i representar, després d'observar les, diverses escenes, objectes o imatges 4-Reconèixer diversos tipus d'efectes visuals: proximitat, semblança, continuïtat, contrast i homogeneïtat.

1.2. LA NARRACIÓ VISUAL

CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS	AVALUACIÓ
1-La imatge seqüencial: elements, estructura i classificació: diaporama, fotonovel·la, historieta, cinema i vídeo. 2-El llenguatge del còmic: llenguatge icònic i llenguatge verbal. La vinyeta. 3- L'enquadrament. El punt de vista. 4-Els elements cinètics: descripció gràfica de moviments. El llenguatge dels gestos. El llenguatge del cos. 5-El text. La narració i el muntatge. Procés de realització d'una historieta: idea, argument i guió tècnic. 6-El moviment en les arts plàstiques. L'art cinètic	1-Observació de diferents exemples d'imatge seqüencial. Anàlisi visual i literari del seu contingut. 2-Anàlisi característiques estructurals de vinyetes en còmics. 3-Estudi i experimentació de diferents enquadraments i punts de vista. 4-Dibuix d'esquemes de gestos i postures. 5-Plantejament de diferents processos de treball per realitzar imatges seqüencials.	1-Apreciació de la importància que té la imatge seqüencial en la comunicació de masses. 2-Reconeixement de funció social, cultural i comercial del cinema, televisió i còmics. 3-Interès pel dibuix de gestos, postures, enquadraments i punts de vista d'objectes, persones i entorns. 4-Constància en els processos de treball complexos, com en el cas de la realització d'un còmic.	1-Realitzar diferents formes de vinyetes. Recopilar exemples d'enquadraments i punts de vista. 2-Dibuixar anotacions d'objectes des de diferents punts de vista. 3-Elaborar esquemes de rostres simbolitzant diferents emocions i esquemes de postures corporals en moviment. 4-Realitzar un projecte personal sobre un còmic. Tècnica lliure: tèmpera,

BLOC 2: ELEMENTS CONFIGURATIUS DEL LLENGUATGE VISUAL

2.1. PUNT, LÍNIA I PLA

CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS	AVALUACIÓ
1-Elements d'expressió: la seva funció en les arts plàstiques i en la naturalesa. 2-El punt. Aspectes expressius: com a element geomètric. Com a element compositiu. Com a focus d'atenció.El punt en la naturalesa. El punt en les arts visuals. 3-La línia. Aspectes expressius: com a element geomètric. Com a forma expressiva. La línia en les arts visuals. 4-El pla: descripció i característiques estructurals. Aspectes expressius: com a element geomètric i compositiu.El pla com a textura. El pla en les arts visuals.	1-Observació de les característiques visuals i expressives dels elements visuals de l'expressió plàstica. 2-Estudi dels elements plàstics en obres d'art, disseny i en l'entorn. 3-Realització d'exercicis gràfics experimentals sobre el punt i la línia. 4-Experimentació en exercicis gràfics, tenint el plànol com a element visual protagonista.	1-Interès per descobrir elements visuals en la naturalesa, en l'art i en l'entorn quotidià 2-Reconeixement de la importància que tenen els elements plàstics en l'expressivitat d'obres d'art. 3-Gust per l'experimentació, en treballs personals, amb els elements fonamentals d'expressió. 4-Valoració del coneixement i desenvolupament estètic amb els elements visuals plàstics.	1-Reconèixer els elements visuals en la naturalesa i en l'art, així com els seus valors en l'expressió plàstica. 2-Realitzar proves d'agrupació que produeixin diferents efectes visuals amb el punt com a element basi. 3-interpretar obres d'art mitjançant punts de color (tècnica *puntillista *divisionista) 4-Realitzar proves d'agrupació que produeixin diferents efectes visuals amb la línia com a element basic 5-Realitzar composicions amb la línia com a element basi: p. ex. plantes, flors i paisatge. Realitzar una composició,

			utilitzant les formes planes com a element basic.
--	--	--	---

2.2. EL COLOR

CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS	AVALUACIÓ
1-La visió. La llum blanca i el color. 2-Síntesi additiva i color llum: llums primàries i llums secundàries. Llums complementàries. 3-Síntesi sustractiva i color pigment. Colors primaris i colors secundaris. Colors complementaris. 4-El color de les coses: percepció del color. 5-Cercle cromàtic: composició. Qualitats del color: to, valor i saturació. 6-Harmonies i contrastos. Gammes de color. Expressivitat del color	1-Anàlisi del color llum i les radiacions lumíniques. Observació del color en la naturalesa i en els objectes. 2-Anàlisi del color pigment i les seves mesclures. Realització de mesclures sustractives 3-Recerca de valors tonals en diferents colors. La visibilitat dels colors segons el seu entorn. 4-Realització de composicions amb graus de saturació diferents. Realització d'exercicis harmònics i de contrast. Actituds	1-Interès per la llum i el color en la naturalesa, l'entorn i les manifestacions artístiques. 2-Capacitat d'observació de les diferents qualitats de color en els objectes. 3-Valoració del desenvolupament estètic que produeix el coneixement i utilització de la teoria del color. 4-Predisposició per experimentar amb tècniques i materials els coneixements teòrics sobre la llum i el color	1-Reconèixer en una obra plàstica les qualitats del color; to, valor, saturació, gamma... 2-Diferenciar les llums primàries de les secundàries. Diferenciar els colors primaris dels secundaris. 3-Realitzar composicions harmòniques i de contrast. 4-Interpretar un paisatge o una figura en un color amb diversos valors tonals. 5-Realitzar el cercle cromàtic i saber classificar els colors

2.3. LES TEXTURES

CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS	AVALUACIÓ
1-Origen i classificació: naturals i artificials. Orgàniques, geomètriques, accidentals. 2-Textures tàctils i visuals. Qualitats expressives Procediments	1-Observació de les textures en la naturalesa i en els objectes. Anàlisi de les seves qualitats. 2-Elaboració de diferents textures pictòriques 3-Recerca i recollida de diferents textures tàctils: frottage i altres 4-Realització de composicions amb diferents textures: una obra d'art reinterpretada, un bodegó	1-Interès pels valors texturals en la naturalesa, l'entorn i les manifestacions artístiques. 2-Capacitat d'observació de les diferents qualitats superficials en els objectes i en el disseny (roba...) 3-Capacitat per traduir al llenguatge verbal les sensacions: rugosa, aspra, aterciopelada, suau...	1-Reconèixer en una obra plàstica les qualitats texturals 2-Realitzar composicions amb textures: Interpretar un paisatge o una obra d'art 3-Realitzar un dossier de diferents textures, classificant-les i nomenant-les

BLOC 3: REPRESENTACIÓ DE FORMES PLANAS

3.1. FORMES I IMATGES

CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS	AVALUACIÓ
1-La forma. Forma oberta. Forma tancada. Igualtat, simetria, alternança, repetició... 2-Qualitats: simplicitat, complexitat, grandària, configuració, situació, posició, matèria i textura. 3-Classificació de les formes: formes naturals i formes artificials. Formes geomètriques, formes orgàniques. 4-Funció de les imatges: marca, signe, símbol. Altres funcions: descriptiva, estètica i informativa. 5-Mòduls, composició modular (xarxes, estructures.) 6-Formes planes. Bidimensionalidad i 3D en el plànel. Formes en volum.	1-La percepció de les formes. Problemes perceptius. Observació de formes gràfiques i de l'ajusto 2-Recerca de les característiques visuals de les formes simples i complexes 3-Anàlisi de diverses imatges i descripció del tipus de missatge visual que emeten. 4-Realització d'imatges la funció de les quals és descriptiva, informativa o estètica.	1-Valoració i gust per l'experimentació d'imatges com a mitjà per emetre missatges visuals. 2-Reconeixement de les diferents funcions que tenen les imatges. 3-Respecte i interès per les manifestacions artístiques que enriqueixen l'entorn. 4-Valoració dels diferents procediments i tècniques empleades en la confecció d'imatges.	1-Diferenciar en formes gràfiques i espacials les diverses característiques visuals. 2-Realitzar, amb diferents procediments i materials, formes obertes i formes tancades. 3-Dibuixar formes complexes interrelacionant formes simples. 4-Elaborar símbols (Creu Vermella), marques (de cotxes), senyals relatius a la comunicació visual (no verbal)

3.2. LA COMPOSICIÓ FORMAL

CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS	AVALUACIÓ
1-Significat. Elements. L'esquema compositiu. 2-Forma i fons: contrast i conjunt visual homogeni. 3-Moviment en la composició: classificació i aplicacions. 4-Ritme: classificació i aplicacions. 5-La composició en l'entorn i en l'art	1-Observació de reproduccions plàstiques i de l'entorn per reconèixer la seva organització espacial. 2-Comparació d'estructures lineals en obres gràfiques i tridimensionals. 3-Anàlisi dels ritmes que integren una composició. Realització d'esquemes compositius i de ritmes. 4-Elaboració de composicions personals aplicant diferents ritmes gràfics	1-Reconeixement dels valors estètics d'una composició encertada. 2-Disposició per experimentar noves solucions compositives en els treballs artístics personals. 3-Interès per l'estudi de les maneres compositives de cultures diferents a la pròpia.	1-Diferenciar els elements de la composició en obres d'art i en manifestacions de l'entorn. 2-Reconèixer i realitzar diferents classes de ritmes en composicions plàstiques. 3-Realitzar esquemes compositius d'obres d'art i fotografies. 4-Aplicar els materials i les tècniques amb precisió i adequació a diferents composicions. 5-Realitzar composicions amb simetria artística.

3.3. DIBUIX GEOMÈTRIC

CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS	AVALUACIÓ
1-Representació de formes geomètriques. Finalitat i característiques. Materials, instruments i suports.	1-Utilització adequada d'instruments (compàs, esquadra, cartabó, regla...),	1-Actitud positiva davant els problemes tècnics que sorgeixin en el procés de	1-Realitzar composicions a partir de paral·leles i perpendiculars.

2-Traçats geomètrics elementals o bàsics: paral·leles, perpendiculars, segment en parts iguals. Bisectrius i angles. 3-Traçat de polígons: construcció de triangles i quadrilàters. 4-Construcció de polígons regulars (donat el costat o inscrits) Procediment general. 5-Polígons estavellats: cinc, sis, vuit i deu puntes. 6-Tangències senzilles. Entre rectes i circumferències i entre circumferències.	materials i tècniques de dibuix geomètric. 2-Anàlisi dels traçats de paral·leles, perpendiculars i angles. Aplicació. 3-Anàlisi dels traçats geomètrics relacionats amb triangles quadrats, polígons senzills. 4-Realització d'esbossos per a composicions geomètriques que emprin triangles i quadrilàters. 5-Realització d'un disseny aplicat basat en polígons	treball en el qual intervingui el dibuix geomètric. 2-Valorar la importància del bon ús i conservació dels instruments i materials de dibuix tècnic. 3-Interès per les manifestacions artístiques contemporànies i de l'entorn que empen traçats geomètrics. 4-Gust per un treball ben realitzat i presentat. Valors gràfics de neteja, precisió... 5-Apreciar els traçats geomètrics en l'art, el disseny i l'arquitectura.	2-Elaborar composicions on intervinguin angles i les seves bisectrius. P. ex. un ventall obert 3-Realitzar composicions en les quals intervinguin triangles i quadrilàters regulars. 4-Interpretar un paisatge en estil geomètric relacionant polígons, corbes còniques i enllaços. 5-Realitzar les diferents pràctiques proposades (fulles preparades a aquest efecte) 6-Saber construir, raonadament, els traçats geomètrics proposats (diversos exercicis) 7-Realitzar composicions creatives a partir de models artístics (p. ex. Kandinsky, Malevich, Mondrian...) 8-Organització de xarxes bàsiques mitjançant polígons. 9-Comprensió de mecanismes
--	---	--	---

			d'interrelació: simetria, alternança, rotació... Ornamentacions geomètriques. 10-Realització d'un disseny aplicat basat en polígons regulars i/o estels.
--	--	--	--

BLOC 4: ESPAI I VOLUM

4.1. LA FORMA EN L'ESPAI.

4.2 LA FORMA COM A VOLUM

CONCEPTES	PROCEDIMENTS	ACTITUDS	AVALUACIÓ
4.1.1-Concepte espacial. Percepció i representació. Relacions a prop / lluny entre formes planes. 4.1.2-Espacialidad i distància per canvi de grandària, superposició i per contrast. Transparència. 4.1.3-Introducció als sistemes de representació i perspectives : Perspectiva	1-Observació de les característiques de la il·luminació en la naturalesa, l'entorn i en l'art. 2-Observació i anàlisi dels valors tonals en objectes sòlids il·luminats des de diversos angles. 3-Utilització de diversos procediments per	1-Reconeixement de la importància d'una adequada il·luminació per representar un conjunt de volums 2-Disposició per experimentar diferents procediments de clarobscur. 3-Gust pel treball net i ben realitzat.	1-Diferenciar les qualitats de la llum artificial i la llum natural. 2-Realitzar clarobscur d'objectes senzills cúbics, pel procediment d'ombreig 3-Diferenciar les adreces de la llum en reproduccions artístiques i en fotografies d'objectes.

cònica frontal. Elements: línia de terra, línia de l'horitzó, punt de vista i punts de fugida. 4.1.4-Utilització de fotografies i obres pictòriques amb perspectives clares. 4.1.5-Representació d'elements arquitectònics senzills.Observació de l'espai. Perspectiva lliure. Aplicació al paisatge. 4.2.1-Tridimensionalidad en el pla. El volum i la seva representació (*bi o *tri-dimensional) 4.2.2-La llum i les formes: llum natural i llum artificial. La il·luminació i els canvis lumínics sobre els objectes 4.2.3-Valors tonals: el clarobscur. Procediments: ombreig. La llum en l'art. 4.2.4-Valors expressius i configuradors del clarobscur. 4.2.5-Desenvolupament de les capacitats espacials per a la visualització i	representar gràficament volums. 4-Treballs en tres dimensions: maquetes, volums, mòbils, escultures, modelatge... 5-Pas del pla al volum. A partir de formes planes: talls, incisions, curvatura, *dobles, pressió, desenvolupaments. 6-Anàlisi d'embolcalls, envasos, empaquetats...		4-Construir volums oberts amb paper
---	---	--	---

representació de les formes tridimensionals 4.2.6-Tridimensional en l'espai real: estructures de volum en paper, cartró, plàstic, fusta, argila.			
---	--	--	--